

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 26. rujan 2018. [\[Multimedia\]](#)

Apostolski pohod Litvi, Latviji i Estoniji

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Proteklih sam dana boravio na apostolskom putovanju u Litvu, Latviju i Estoniju povodom stote obljetnice neovisnosti tih zemalja koje se nazivaju baltičkim zemljama. Od stotinu godina koliko postoje pola su živjeli pod jarmom okupacije, najprije nacističke, a zatim sovjetske. Ti su narodi mnogo trpjeli i zato ih je Gospodin pogledao s posebnom naklonošću. U to sam siguran. Zahvaljujem predsjednicima triju republika i građanskim vlastima na iznimnoj gostoljubivosti koja mi je ukazana. Zahvaljujem biskupima i svima koji su surađivali u pripremi i realizaciji ovog crkvenog događaja.

Moj je pohod protekao u veoma drukčijim okolnostima u odnosu na one koje je zatekao sveti Ivan Pavao II. Stoga je moje poslanje bilo iznova navijestiti tim narodima radost Evanđelja i revoluciju nježnosti, milosrđa, jer sloboda nije dovoljna da bi se dalo smisao i puninu životu bez ljubavi, ljubavi koja uvijek dolazi od Boga. Evanđelje, koje u vrijeme kušnje daje snagu i nadahnjuje borbu za oslobođenje, u vrijeme slobode je svijetlo pojedincima, obiteljima, društvu u njihovu svakodnevnom hodu i sol koja daje okus svakodnevnom životu i čuva ga od raspadljivosti osrednjosti i egoizama.

U Litvi katolici čine većinu, dok u Latviji i Estoniji prevladavaju luterani i pravoslavci, ali mnogi su se udaljili od vjerskog života. Dakle, izazov koji stoji pred njima jest jačati zajedništvo među svim kršćanima, koje se već razvilo tijekom teškog razdoblja progona. Naime, ekumenska dimenzija bila je bitni sastavni dio ovog putovanja i našla je svoj izraz u molitvi u katedrali u Rigi i na susretu s mladima u Tallinnu.

U obraćanju vlastima triju zemalja, naglasio sam doprinos koji daju zajednici narodâ a posebno Europi: doprinos ljudskih i društvenih vrijednosti prokušanih u talioniku nevolje. Potaknuo sam dijalog između starijeg i mlađeg naraštaja, kako bi kontakt s „korijenima“ mogao i dalje davati

ploda u sadašnjosti i budućnosti. Pozvao sam da se uvijek slobodu združuje sa solidarnošću i prihvaćanjem, prema tradiciji tih zemalja.

Dva posebna susreta bila su posvećena mladima i starijima: s mladima u Vilniusu, a sa starijima u Rigi. Na trgu u Vilniusu, punom mladića i djevojaka, bilo je opipljivo geslo posjeta Litvi: „Isus Krist – naša nada“. Svjedočanstva su pokazala ljepotu molitve i pjevanja, gdje se duša otvara Bogu; radost služenja drugima, izlazeći iz ograda svoga „ja“ kako bi se krenulo na put, sposobni ponovno ustati nakon pada. Na susretu sa starijim osobama, u Latviji, naglasio sam tijesnu povezanost između strpljenja i nade. Oni koji su prošli kroz teške kušnje korijeni su jednog naroda, koje treba čuvati Božjom milošću kako bi novi izdanci mogli iz njih crpiti, cvjetati i donijeti plod. Izazov s kojim se suočavaju oni koji stare jest taj da im srce ne otvrdne, već da ostanu otvoreni i nježni u umu i srcu; a to je moguće s „limfom“ Duha Svetoga, u molitvi i slušanju Riječi.

I sa svećenicima, posvećenim osobama i bogoslovima i sjemeništarcima, s kojima sam se susreo u Litvi, pokazala se bitnom, za nadu, dimenzija postojanosti: biti usredotočen na Boga, čvrsto ukorijenjeni u njegovu ljubav. Kakvo su samo veliko svjedočanstvo u tome dali i još uvijek daju toliki stari svećenici, redovnici i redovnice! Trpjeli su klevete, zatvore, deportacije... ali su ostali nepokolebljivi u vjeri. Pozvao sam da se spriječi zaborav, da se čuva sjećanje na mučenike, da se slijedi njihove primjere.

Kada je riječ o sjećanju, u Vilniusu sam odao počast žrtvama genocida nad Židovima u Litvi, točno 75 godina nakon zatvaranja velikog geta, koji je bio predsoblje smrti za desetke tisuća Židova. Istodobno sam posjetio Muzej okupacija i borbe za slobodu: zadržao sam se u molitvi upravo u prostorijama u kojima su protivnici režima bili zatočeni, mučeni i ubijani. Svake noći ih je ubijano četrdesetak. Potresno je bilo vidjeti koliko daleko može ići ljudska okrutnost. Razmislimo o tome.

Prolaze godine, prolaze režimi, ali iznad Vrata Zore Vilnusa, Marija, Majka milosrđa, nastavlja bdjeti na svojim narodom kao znak nade i utjehe (usp. Drugi vatikanski koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, 68).

Živi znak Evanđelja uvijek je konkretna ljubav. I tamo gdje je sekularizacija uzela velikog maha, Bog govori jezikom ljubavi, brige, besplatnog služenja onima kojima je to potrebno. I tada se srca otvaraju i čuda se događaju: u pustinjama se rađa novi život.

Na tri euharistijska slavlja – u Kaunasu u Litvi, Agloni u Latviji i Tallinnu u Estoniji – sveti Božji narod koji je kročio u tim zemljama obnovio je svoj „da“ Kristu našoj nadi; obnovio ga je s Marijom, koja se uvijek pokazuje Majkom svoje djece, posebno one koja najviše trpe; obnovio ga je kao izabrani, svećenički i sveti narod, u čijem srcu Bog budi milost krštenja.

Molimo za našu braću i sestre iz Litve, Latvije i Estonije. Hvala vam!

Papin apel

Draga braćo i sestre,

prošle subote, 22. rujna, u Pekingu je potpisan Privremeni sporazum između Svete Stolice i Narodne Republike Kine o imenovanju biskupa u Kini. Sporazum je plod dugog i pažljivog puta dijaloga, koji ima za cilj poticati pozitivniju suradnju između Svete Stolice i kineskih vlasti za dobro katoličke zajednice u Kini i za sklad čitavoga društva.

U tome duhu odlučio sam uputiti kineskim katolicima i čitavoj općoj Crkvi Poruku bratskog ohrabrenja koja će biti objavljena danas. Time izražavam nadu da će u Kini započeti novo razdoblje koje će pomoći da zacijele rane iz prošlosti, da se ponovno uspostavi i održava puno zajedništvo svih kineskih katolika te da se prione s novom predanošću naviještanju evanđelja.

Draga braćo i sestre, imamo važnu zadaću! Pozvani smo pratiti žarkom molitvom i bratskim prijateljstvom našu braću i sestre u Kini. Oni znaju da nisu sami. Čitava Crkva moli s njima i za njih. Molimo se Majci Božjoj, majci Nade i Pomoćnici kršćana, da blagoslovi i čuva sve katolike u Kini, a za čitav kineski narod molimo od Boga dar blagostanja i mira.